Woordvoeringslijn Inspectierapport De voorbereiding op hulpverlening na een terroristische aanslag
Versie 24 januari 2020

Woordvoering betrokken partijen
Landelijke woordvoering: Hubert Bruls, als voorzitter van het Veiligheidsberaad.
Regionale woordvoering: via de veiligheidsregio's, waarbij zij kunnen putten uit onderstaande kernboodschap en Q&A.

Ministerie van JenV:	Woordvoeder JenV:	Lodewijk Hekking
VB:	Aanspreekpunt:	Marleen Oldenhave: 06 30 68 00 04 / marleen.oldenhave@ifv.nl
	Van 29 januari t/m 17 februari wordt zij vervangen door:	
		Yvonne Stassen: 06 18 49 10 28 / yvonne.stassen@ifv.nl

Kernboodschap:
De Inspectie constateert dat er verschillen tussen de veiligheidsregio's zijn op het gebied van TGB die verklaarbaar zijn maar waar ook risico's aan verbonden zijn en dat daarom meer uniformiteit wenselijk is. De veiligheidsregio's herkennen zich in de constatering wat betreft de regionale verschillen. Dat komt door het huidige stelsel met 25 autonome veiligheidsregio's die zelf risico's duiden, het risicoprofiel van de veiligheidsregio bepalen en hier hun hulpverlening op inrichten – van oefenen tot uitrusting van de hulpverleners. Dat verklaart ook waarom de veiligheidsregio's met de grote steden – waar het risico op een terroristische aanslag groter is – zich intensiever voorbereiden. De veiligheidsregio's vinden het dan ook logisch en verklaarbaar dat de veiligheidsregio's met de grootste risico's serieus oefenen. Soms zijn regionale verschillen zelfs noodzakelijk. Bijvoorbeeld: de brandweer werkt in de meeste veiligheidsregio's samen met de politie, maar op Schiphol juist met de marechaussee. Door die regionale aanpak – inclusief gezamenlijk oefenen – kom je tot goede afspraken en een samenwerking die effectief is voor de specifieke veiligheidsregio.

Wat meespeelt, is dat het Rijk veel middelen – waaronder financiën – inzet op het voorkomen en bestrijden van terrorisme en minder op de bestrijding van de gevolgen ervan. Maatregelen moeten dus uit het budget van gemeenten gefinancierd worden. De veiligheidsregio's vinden het niet onrealistisch dat er middelen vanuit het ministerie beschikbaar komen hiervoor, omdat TGB voorheen een taak was van de NCTV. Daarnaast heeft Het Rijk een rol bij de aanpak van diverse bovenregionale crises, gericht op faciliteren en sturing geven. De veiligheidsregio's vinden het logisch dat die rol ook voor een terreur-crisis wordt benoemd en uitgewerkt, want die is er nu nog niet.

Toelichting kernboodschap
De eindconclusie richt zich met name op de regionale verschillen in oefenen en planvorming (van ringenmodel tot uitrusting tot onderbouwing van de risico-inschattingen).

Q&A n.a.v. de eindconclusie en aanbevelingen:
De eindconclusie en de aanbevelingen in het rapport zijn te clusteren in een aantal onderwerpen. Hieronder per onderwerp de reactie vanuit de Stuurgroep TGB.

> Voorbereiding op hulpverlening na een terroristische aanslag / planvorming
[Antwoord op aanbeveling 1, 2, 3, 6]
De Inspectie beveelt o.a. aan om de risico-inschatting beter te onderbouwen, zorg te dragen voor dezelfde interpretatie en uitleg van het ringenmodel en dit te oefenen, zorg te dragen voor een gelijkwaardige uitrusting van personeel bij een gelijkwaardige rol,

Risico-inschatting: stelsel van 25 veiligheidsregio's
Nederland heeft een stelsel van 25 autonome veiligheidsregio's: zij doen zelf de risicoduiding en stellen zelf, na overleg met de gemeenteraden, het risicoprofiel voor de veiligheidsregio vast. Daar baseert een veiligheidsregio het beleidsplan en de bijbehorende keuzes op. Dit verklaart ook waarom de veiligheidsregio's met grote steden zich intensiever voorbereiden op TGB.

Ringenmodel
Gezien het stelsel maakt iedere veiligheidsregio zelf afspraken met crisispartners over de invulling van

het ringenmodel, o.b.v. het regionale risicoprofiel. N.a.v. bespreking van het Inspectierapport met de directeuren en brandweercommandanten van de veiligheidsregio's [22 november 2019] is afgesproken dat iedere veiligheidsregio het ringenmodel op orde heeft en oefent, maar dit hoeft niet uniform vanwege de regionale invulling.

Uitrusting personeel
Veiligheid van de hulpverleners staat voorop. Uitrusting van personeel is hetzelfde bij hetzelfde soort werk. Alleen in regio's met specialistische teams zijn er meer beschermende middelen voor de hulpverleners. Dit, omdat hulpverleners van de specialistische teams dichter bij een incident (mogen) komen vanwege hun uitrusting. Beschikt een hulpverlener niet over deze uitrusting, blijft diegene verder weg van het incident vanwege zijn/haar veiligheid.

Gezien het stelsel is dit 25 keer anders georganiseerd: veiligheidsregio's (directie) maken hier met hun bestuur en crisispartners keuzes in die afhankelijk zijn van de risico's. Per regio wordt bepaald welke rollen en taken bij het personeel belegd worden en of hier extra beschermende middelen bij nodig zijn. Bijvoorbeeld: de G4 + Veiligheidsregio Kennemerland werken intensief samen bij de ontwikkeling van specialistische teams die bij o.a. terrorisme kunnen worden ingezet. In deze regio's wordt het risico van een aanslag ook hoger ingeschat dan in andere regio's.

PDCA-cyclus
Aandachtspunt voor de afzonderlijke veiligheidsregio's.

> Oefenen
[Antwoord op aanbeveling 4]

Regionale oefeningen o.b.v. regionale risico's
Het oefenen in de veiligheidsregio sluit al aan op de planvorming: in de veiligheidsregio's wordt geoefend op de ingeschatte risico's in die veiligheidsregio: waar worden burgers en hulpverleners mogelijk mee geconfronteerd? Daar oefent de veiligheidsregio op.
Bijvoorbeeld: Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond oefent samen met de politie op het TGB-scenario op het water.

Gezamenlijke oefeningen
Veiligheidsregio's haken graag aan bij landelijk georganiseerde crisisoefeningen (van het NCC)!

> Kennis delen / evalueren
[Antwoord op aanbeveling 5]
In oktober is een Expertteam TGB opgestart dat incidenten evalueert en oefeningen met elkaar bespreekt. Met als doel om te leren van incidenten en oefeningen.
In het Expertteam – o.l.v. Lector Crisisbeheersing IFV, Menno van Duin – zitten vertegenwoordigers vanuit de Nationale Politie, brandweer, GHOR en Bevolkingszorg. Het expertteam werkt met een vragenlijst die ingevuld wordt na een incident. De aandachtspunten worden vervolgens per kolom teruggekoppeld.
Kennisdeling gaat via een besloten virtueel kantoor (alleen met een account toegang tot deze info).